

1. laboratorijska vježba

Modeliranje dinamičkih sustava

RAD NA VJEŽBI

ZADATAK 1

U prvom zadatku 1. domaće zadaće bilo je potrebno odrediti diferencijalnu jednadžbu i zapis po varijablama stanja uz $x = [u_C, i_L]$. Umjesto simboličkih varijabli R_1 , R_2 , L i C potrebno je uvrstiti sljedeće numeričke vrijednosti: $R_1 = 200 \, \Omega$, $R_2 = 200 \, \Omega$, $L = 0.2 \, \text{H}$ i $C = 2 \, \mu\text{F}$, te diferencijalnu jednadžbu i odgovarajuće matrice **A**, **B**, **C** i **D** unijeti u radni prostor Matlaba. Potrebno je:

- riješiti diferencijalnu jednadžbu koju ste odredili u domaćoj zadaći koristeći funkciju `dsolve`, uz pretpostavku da je sustav miran a pobuda je $5S(t-1)$ V. Dobiveni odziv nacrtajte u vremenskom intervalu od 0 do 100 ms korištenjem naredbe `ezplot`.
- stvariti simulacijsku shemu u Simulinku koristeći blok **State-Space** te matrice stanja. Odziv tako ostvarenog mirnog sustava uz pobudu $5S(t-1)$ V prikažite na istoj slici kao iz a) dijela zadatka. Postoje li razlike u odzivu? Obrazložite odgovor.

.....

.....

- odgovoriti na sljedeće pitanje: Mogu li se kao varijable stanja odabrati napon i struja na kapacitetu C tj. $x = [i_C, u_C]^T$. Zašto?

.....

.....

Napomena: Opis i način pozivanja pojedinih naredbi Matlaba možete dobiti pomoću `>>help naredba`.

ZADATAK 2

Koristeći rezultate iz drugog zadatka 1. domaće zadaće potrebno je:

- modelirati sustav skladištenja fluida u dva spojena spremnika korištenjem Simulinka;
- simulacijom unutar Simulinka provjeriti točnost izračunate granične vrijednosti otvorenosti ventila za slučaj prelijevanja fluida iz spremnika 1, (izračunato u b) dijelu drugog zadatka);
- Neka je otvorenost ventila X_{u0} na sredini dozvoljenog radnog područja otvorenosti. Simulacijom unutar Simulinka odrediti odzive izlaznog protoka drugog spremnika $q_i(t)$ na skokovite promjene otvorenosti ulaznog ventila s vrijednosti X_{u0} na $X_{u0} \pm 15\%$ (za pozitivnu i za negativnu promjenu otvorenosti ulaznog ventila). Radi jednostavnije usporedbe iscrtati odzive promjene izlaznog protoka $\Delta q_i(t)$ na istoj slici pomoću naredbe `plot(tout,abs(qi-qi0))`. Jesu li apsolutne vrijednosti promjena identične tijekom tranzijenata? Obrazložite zašto.

.....

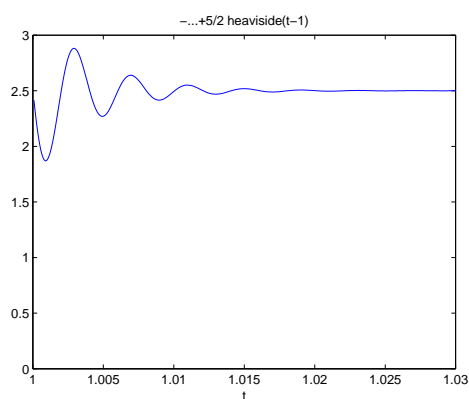
.....

RJEŠENJA:**ZADATAK 1**

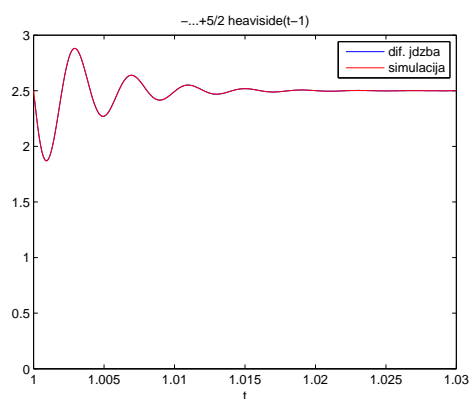
Pod a):

```
>> y=dsolve('4e-7*D2ui+2e-4*Dui+ui-2e-7*5*dirac(1,t-1)-0.5*5*heaviside(t-1)=0','Dui(0)=0','ui(0)=0')
y =
-5/39*39^(1/2)*heaviside(t-1)*exp(-250*t+250)*sin(250*39^(1/2)*t-250*39^(1/2))+5/2*heaviside(t-1)
>> ezplot(y,[1,1.03]); axis([1 1.03 0 3])
```

i dobije se Slika 1(a).

(a) Rješenje 1a).

(b) Rješenje 1b).

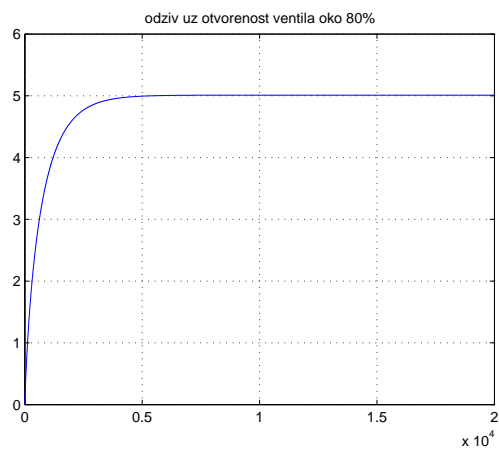
Slika 1: Rješenja u prvom zadatku

Pod b): Postaviti u To Workspace blok vrijeme uzorkovanja dovoljno maleno (da bi razlika između odziva pod a) i simulacijskog odziva bila što manja.)

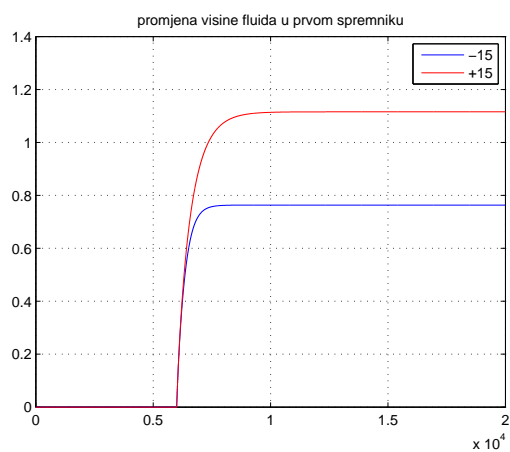
```
>> hold on; plot(t,y,'r'); legend('dif. jdzba','simulacija')
```

i dobije se Slika 1(b).

Pod c): Vremenske derivacije ovih varijabli ne mogu se izraziti preko samih varijabli i ulaza te je to stoga pogrešan izbor. Pravilan izbor bile bi varijable koje odgovaraju linearno nezavisnim linearnim kombinacijama od i_L i u_C .

ZADATAK 2

Slika 2: Rješenje 2b)

Slika 3: Rješenje 2c)